

навчальні заклади США. Окрім цього, він керує роботою аспіранта відділу нейрохімії Інституту біохімії НАН України. Протягом 1981–1989 рр. Валерій Казимирович був головним редактором «Українського біохімічного журналу». Він є членом Міжнародного біохімічного товариства.

Визначні досягнення ювіляра у галузі біохімічної науки відзначено премією

ім. О.В. Палладіна (1979) та Державною премією СРСР за вивчення молекулярного механізму генерації нервового імпульсу та створення широкого арсеналу інструментів його дослідження (1986).

Наукова громадськість, колеги та друзі вітають Валерія Казимировича з ювілеєм, зичать йому довгих років життя, нових творчих досягнень та наукових відкриттів.

80-річчя члена-кореспондента НАН України Д.Ф. ЧЕРНЕГИ

---

5 жовтня виповнилося 80 років зведеному вченому у галузі металургії члену-кореспонденту НАН України Дмитру Федоровичу Чернезі.

Д.Ф. Чернега народився в 1927 р. у с. Миколаївка Чернігівської області, в селянській сім'ї. У 1944 р. працював на Конотопському паровозоремонтному заводі, в 1944–1948 рр. навчався в Конотопському технікумі залізничного транспорту. Вищу освіту Дмитро Федорович здобув на металургійному факультеті Київського політехнічного інституту (КПІ). У 1953 р. він залишився працювати в інституті асистентом на кафедрі металургії сталі. В КПІ Д.Ф. Чернега у різні часи був заступником декана (1959–1964), деканом загальнотехнічного (1965–1972), механіко-технологічного (з 1972) та інженерно-фізичного (1975–1988) факультетів.

У 1959 р. Дмитро Федорович захистив кандидатську, а в 1974 р. — докторську дисертації. У 2000 р. обраний членом-кореспондентом НАН України.

Д.Ф. Чернега — видатний учений у галузі високотемпературних фізико-хімічних про-

цесів металургії сталі, спеціальної електрометалургії, ливарного виробництва, кольорових металів і сплавів. Його фундаментальні роботи з дослідження масопередавання газів у металевих розплавах не мають аналогів і отримали широке світове визнання. Результати цих робіт були використані в розробці ресурсозберігальних технологій виплавки сплавів на основі алюмінію і в створенні обладнання для контролю вмісту водню в металевих розчинах під час плавлення. Останнім часом учений багато уваги приділяє проблемі використання водню для підвищення якості сплавів.

Під керівництвом Дмитра Федоровича успішно захищено 9 докторських і 20 кандидатських дисертацій. Він — фундатор наукової школи, представники якої працюють не тільки в НТУУ «КПІ», а й в інших навчальних закладах нашої держави і за кордоном.

Від 1977 р. Д.Ф. Чернега є засновником і беззмінним завідувачем кафедри фізико-хімічних основ технології металів НТУУ «КПІ», де вперше на території СНД і України за його ініціативи відкрита і проводиться підготовка бакалаврів, інженерів і ма-

гістрів зі спеціальної металургії. На кафедрі успішно працює науково-педагогічний колектив, переважна більшість членів якого є учнями Дмитра Федоровича.

Учений неодноразово організовував міжнародні та національні наукові конференції, підтримує тісні зв'язки з ученими Китаю, Польщі, Росії, Румунії, Франції, металургійними вищими навчальними закладами України.

Д.Ф. Чернега як автор і співавтор видав більше 570 друкованих праць, з них 6 монографій, 3 підручники, 7 брошур, 34 авторських свідоцтва і патенти, 55 методичних вказівок.

У 1985 р. Мінвузом УРСР вченому було присуджено першу премію за кращу наукову працю «Гази в кольорових металах і сплавах». Він – шестиразовий лауреат конкурсів НТУУ «КПІ».

Д.Ф. Чернега чотири роки був головою комісії «Кольорові метали» при науковій раді АН СРСР з проблеми «Нові процеси одержання і обробки металевих матеріалів»; багато років він є головою спеціалізованої ради із захисту кандидатських дисертацій в НТУУ «КПІ». Учений – член пре-

зидії навчальних напрямів металургійної освіти СНД, РФ і України, входить до складу редколегій журналів «Теория и практика металлургии», «Процессы литья», «Наукові вісті НТУУ «КПІ».

Значним є внесок Д.Ф. Чернеги у зміцнення матеріальної бази Київського політехнічного інституту, зокрема, він відповідав за проектування і будівництво корпусу інженерно-фізичного факультету (1980–1988).

Заслуги ювіляра відзначені численними нагородами: він має почесне звання «Заслужений працівник вищої школи України» (1983), «Відмінник освіти України» (1998), «Заслужений професор НТУУ «КПІ» (1998); нагороджений Почесною грамотою Президії Верховної Ради Української РСР (1989), Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2001) та Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2002); має орден «За заслуги в науке о металлах» Московського державного інституту металів і сплавів (2006).

Наукова громадськість, колеги та учні щиро вітають Дмитра Федоровича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, творчої наснаги та плідної праці на викладацькій ниві.

70-річчя члена-кореспондента НАН України Л.Т. ЦИМБАЛ

12 жовтня виповнилося 70 років відомому вченому-фізику члену-кореспонденту НАН України Людмилі Трохимівні Цимбал.

Л.Т. Цимбал народилася в 1937 р. у м. Харкові в сім'ї професора-анатома. Після закінчення в 1958 р. факультету радіофізики Харківського державного університету вона пра-

цювала на оборонному підприємстві (нині «Хартрон»), де займалася проблемами автоматичного регулювання і стабілізації польотів космічних апаратів. Упродовж 1961–1964 рр. Людмила Трохимівна навчалася в аспірантурі Харківського фізико-технічного інституту низьких температур АН УРСР під керівництвом знаного у світі україн-